

Algemene Directie Statistiek
en Economische Informatie

Bevolkingsvooruitzichten 2007-2060

Kenmerken van de Bevolkingsvooruitzichten 2007-2060

De bevolkingsvooruitzichten 2007-2060 gaan uit van de waarnemingen op 1 januari 2007. Zij gaan over 54 simulatiejaren tot 2060. Zij werden uitgewerkt per arrondissement, leeftijd en geslacht.

De bevolkingsvooruitzichten zijn, net als vorige versies, het resultaat van een nauwe samenwerking tussen de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie (AD SEI) en het Federaal Planbureau (FPB). Zij werden bijgestaan door een Wetenschappelijk Begeleidingscomité bestaande uit experts uit de universitaire wereld en uit federale, gewest- en gemeenschapsinstellingen.

Recente demografische ontwikkelingen maken nieuwe vooruitzichten noodzakelijk

De laatste gepubliceerde bevolkingsvooruitzichten dateren van 2001¹. Sindsdien werden ze, naargelang van de loop van de bevolking, jaarlijks aangepast voor de macro-economische en budgettaire projecties van het FPB en van de Studiecommissie voor de Vergrijzing, maar de basishypothesen voor vruchtbaarheid, sterfte en migratie werden niet herzien. De evoluties, vooral op het vlak van vruchtbaarheid en migratie, wijken nochtans af van de destijds geformuleerde hypothesen.

De waargenomen sterfgevallen liggen dicht bij de ramingen, maar de nataliteit is duidelijk hoger in Vlaanderen en vooral in Brussel. Voor heel het land bedraagt het gemiddeld aantal kinderen per vrouw nagenoeg 1,8 in 2006.

De definitie van internationale migraties die voor deze vooruitzichten werd gebruikt is complexer dan de cijfers van de in- en uitstroom van en naar het buitenland zoals die in de vroegere statistische tabellen van de AD SEI worden gepubliceerd. Voortaan voegen beide instellingen de ambtshalve geschrapte personen (personen waarvan men geen spoor meer vindt en waarvan men veronderstelt dat ze naar het buitenland vertrokken zijn), aan de emigraties naar het buitenland toe; hiervan trekt men de ambtshalve geschrapte personen af die men terugvindt en vervolgens opnieuw inschrijft. Men voegt aan de immigraties de asielzoekers toe die uit het wachtregister worden uitgeschreven en ingeschreven in de bevolkingsregisters, wanneer ze de toestemming krijgen op het grondgebied te verblijven (dit noemt men de 'wijzigingen van register').

Tijdens de laatste drie observatiejaren (2004 tot 2006) waren de internationale immigraties bijzonder belangrijk. Naast een nog steeds grote instroom van staatsburgers uit de voormalige EU-15, vooral Fransen en Nederlanders, was er een forse toename van staatsburgers uit de twaalf nieuwe lidstaten na de uitbreiding in 2004. De immigratie uit niet-Europese landen daarentegen, meer bepaald Turkije en Marokko, stagneert en gaat zelfs lichtjes achteruit.

Terwijl de vorige vooruitzichten rekening hielden met 70 000 immigraties per jaar, gaat het in 2006 om 108 800 personen. Er is een lichtjes grotere uitstroom naar het buitenland dan voorzien, 59 300 tegenover verwachte 53 400 personen. Met een veel sterkere instroom en slechts een lichtjes grotere uitstroom, krijgen men een extern migratiesaldo dat veel hoger ligt dan voorzien, namelijk 49 500 in 2006 tegenover verwachte 16 700.

1. Nationaal Instituut voor de Statistiek, Federaal Planbureau, Bevolkingsvooruitzichten 2000-2050, Nationaal Instituut voor de Statistiek, 2001

Voornaamste hypothesen

De daling van de sterfte zet zich op alle leeftijden door. In heel België zou de levensverwachting bij de geboorte met acht jaar stijgen, zowel bij mannen als bij vrouwen, en resp. 85,3 en 90,9 jaar bereiken in 2060. De levensverwachting op 65 jaar zou nog resp. 22,7 jaar voor mannen en 27,3 jaar voor vrouwen zijn.

Na een lichte verdere groei tijdens de laatste jaren, zou het Totaal Vruchtbaarheidscijfer (of gemiddeld aantal kinderen per vrouw) terugvallen naar het waargenomen gemiddelde van de voorbije drie jaar en zich stabiliseren op 1,77 kinderen per vrouw in 2060.

Bij de hypothesen over de internationale migratie werd een onderscheid gemaakt tussen staatsburgers van het oude Europa van vijftien, die van de twaalf nieuwe lidstaten en immigranten uit landen buiten de Europese Unie. Er werd rekening gehouden met de toename van de gemiddelde immigratiestromen sinds 2000, met een duidelijk waarneembare stijging de laatste drie jaar. Die toename zou voortgaan maar in mindere mate en tijdelijk. Wat betreft de immigratie uit de twaalf nieuwe lidstaten en de landen buiten de Europese Unie heeft men eveneens rekening gehouden met de relatieve aantrekkelijkheid van de Belgische economie binnen de Europese omgeving. Daartoe werd een relatieve levensstandaardindicator gebruikt. Die indicator werd opgesteld op basis van een langetermijnsce­nario voor het BBP per capita in de verschillende lidstaten, dat werd uitgewerkt in het kader van een internationale studie onder auspiciën van de Europese Commissie in 2006.

Op die basis zou het extern migratiesaldo in de periode 2007-2060 sterk schommelen. Het zou de volgende jaren nog licht stijgen tot 56 600 in 2012. Daarna zou het geleidelijk afnemen tot minder dan 20 000 tegen het einde van de jaren 2020. Tegen 2050 zou het weer gestegen zijn tot iets meer dan 26 000. Dat laatste cijfer kan men naast de oude waarde 17 300 van het migratiesaldo voor 2050 leggen uit de Bevolkingsvooruitzichten 2000-2050.

Een grotere en jongere bevolking dan in de vorige oefening

In vergelijking met de Bevolkingsvooruitzichten 2000-2050 zorgen een grotere vruchtbaarheid en meer netto externe migraties voor een grotere bevolking. De bevolking zou in 2050 12 439 135 bedragen, tegenover 11 034 518 in de vorige vooruitzichten aangepast aan

de waarnemingen op 1 januari 2006.

De gemiddelde leeftijd van de bevolking zou over de periode 2000-2060 met meer dan 5 jaar toenemen (4,4 jaar vanaf 2007) tot 45 jaar in 2060.

Niettemin zou, in tegenstelling tot de vorige vooruitzichten, het aantal jongeren (0 tot 14 jaar) niet meer dalen. Het stabiliseert zich op een niveau van iets minder dan 2 miljoen mensen.

Het aantal 65-plussers zou in 2050 3 194 160 bedragen, tegenover 2 925 034 in de vorige aangepaste vooruitzichten. Hun aandeel in de bevolking zou echter iets lager zijn, namelijk 25,22% tegenover 26,50% voorheen, doordat de bevolking jonger wordt als gevolg van de in de hypothesen opgenomen grotere vruchtbaarheid en netto immigratie.

De intensiteit van de vergrijzing (aandeel van de 80-plussers in de groep van de 65-plussers) stijgt lichtjes: 39,21% tegenover 39,01% in 2050 als gevolg van de lichtjes hogere levensverwachting. Tussen 2000 en 2060 zou de bevolking van meer dan 80 jaar met bijna een miljoen personen toenemen.

De afhankelijkheidscoëfficiënt van de ouderen (de verhouding tussen 65-plussers en 15-64 jarigen), zou kleiner worden. In 2050 zou hij 43,90 bedragen tegenover 45,39 voorheen.

Tegengestelde regionale ontwikkelingen

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is de voornaamste toegangspoort voor de internationale migratie. Nadien verplaatst die zich naar de andere gewesten, waardoor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een negatief netto intern migratiesaldo kan voorleggen. De buitenlanders vertrekken er ook gemakkelijker opnieuw naar het buitenland. Toch zou de bevolking in dat gewest sterk toenemen, van 1 031 215 in 2007 tot 1 327 652 in 2060.

De verjonging zou hier aanzienlijk zijn omdat de vruchtbaarheidsgraad van de buitenlanders aanzienlijk hoger ligt. De afhankelijkheidscoëfficiënt van de ouderen zou er in 2060 38,51 bedragen, een waarde die men naast de 44,71 in Wallonië en 48,72 in Vlaanderen moet leggen.

Vlaanderen zal hard geconfronteerd worden met de vergrijzing en vervolgens met de verdwijning van de bijzonder grote generaties geboren na de Tweede Wereldoorlog. De vruchtbaarheid in Vlaanderen is ook relatief laag in vergelijking met de twee andere gewes-

ten. Om die verschillende redenen zou het aandeel van de bevolking van het Vlaams Gewest in de bevolking van België dalen van 57,8% in 2007 tot 55,4%. Het aandeel van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zou 10% overschrijden, nl. van 9,7 naar 10,5%. Het aandeel van het Waals Gewest zou oplopen van 32,5% naar 34,2%.

De vergrijzing zou in Wallonië ook groot zijn maar minder uitgesproken. Hoewel de internationale migratie relatief minder naar Wallonië dan naar Vlaanderen is gericht, is het intern migratiesaldo iets hoger in Wallonië dan in Vlaanderen. Maar bovenal heeft Wallonië sinds lang een hoger vruchtbaarheidscijfer dan Vlaanderen, ook al wordt het verschil tussen beide gewesten de laatste jaren kleiner.

Een schat aan materiaal: een publicatie en gebruiksvriendelijke tabellen

Op de websites van de twee partnerinstellingen voor deze vooruitzichten, de AD SEI en het FPB, krijgt elke geïnteresseerde gemakkelijk toegang tot de publicatie van de bevolkingsvooruitzichten 2007-2060 en tot onmiddellijk bruikbare tabellen.

De publicatie presenteert en bespreekt de voornaamste resultaten van de bevolkingsvooruitzichten. Tevoren brengt zij allerlei demografische analyses van de

experts van het Wetenschappelijk Begeleidingscomité of van het FPB, die dienden voor de uitwerking van de hypothesen. Dat onderzoek is zeker interessant voor specialisten die recente gegevens willen maar ook voor iedereen die geïnteresseerd is in de evolutie van de bevolking.

De tabellen betreffen de loop van de bevolking, de bevolking per leeftijd en geslacht en diverse demografische indicatoren die in deze publicatie worden aangegevoerd. De tabellen worden geleverd op volgende geografische niveaus: het arrondissement, de provincie, de drie gewesten, de Duitstalige Gemeenschap, het Rijk.

Zij gaan over de waarnemingsperiode 2000 tot 2006 of 2007 naargelang het gaat over de loop of over de structuur van de bevolking, en over de jaren 2007 tot 2060 in de nieuwe bevolkingsvooruitzichten 2007-2060. Het is van belang rekening te houden met de definitie die werd gebruikt voor de internationale migraties indien men een link legt tussen de door de AD SEI gepubliceerde waarden en de waarden uit de bevolkingsvooruitzichten.

De twee tabellen hierna geven een samenvatting van de hypothesen en de voornaamste kenmerken van de bevolkingsvooruitzichten 2007-2060, voor het Rijk en de gewesten.

Bevolkingsvooruitzichten 2007-2060

Federaal Planbureau, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie met de medewerking van het Wetenschappelijk Begeleidingscomité, Federaal Planbureau, Planning Paper 105, mei 2008

De publicatie kan worden besteld, geraadpleegd en gedownload op www.plan.be of economie.fgov.be of statbel.fgov.be

Voor meer informatie:

Micheline Lambrecht, Federaal Planbureau, ml@plan.be, of demo@plan.be.

Michel Willems, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie, michel.willems@economie.fgov.be of demos@economie.fgov.be

Vitale indicatoren en loop van de bevolking – Rijk en gewesten

	2000	2006	2010	2020	2030	2040	2050	2060
Rijk								
- Gemiddeld aantal kinderen per vrouw	1,66	1,80	1,84	1,78	1,76	1,75	1,76	1,77
- Levensverwachting bij de geboorte - Mannen	75,08	77,02	77,87	79,61	81,17	82,63	83,99	85,27
- Levensverwachting bij de geboorte - Vrouwen	81,42	82,65	83,86	85,51	87,03	88,43	89,73	90,94
- Geboorten	114 883	121 382	127 123	130 195	125 811	127 827	129 621	129 745
- Sterfgevallen	104 903	101 587	104 494	109 593	113 727	125 581	134 422	133 428
- Extern migratiesaldo	13 732	49 536	55 991	39 119	17 407	19 473	26 176	28 707
Brussels Hoofdstedelijk Gewest								
- Gemiddeld aantal kinderen per vrouw	1,93	2,07	2,09	2,04	2,00	1,97	1,99	2,01
- Levensverwachting bij de geboorte - Mannen	75,12	76,93	77,40	79,25	80,91	82,46	83,87	85,19
- Levensverwachting bij de geboorte - Vrouwen	81,39	82,01	83,53	85,27	86,82	88,27	89,61	90,84
- Geboorten	13 626	16 214	18 553	20 117	19 244	18 724	19 384	19 865
- Sterfgevallen	10 213	9 545	9 279	8 885	8 735	9 250	9 772	9 984
- Intern migratiesaldo	-5 861	-13 457	-15 724	-16 381	-16 822	-16 560	-16 890	-17 425
- Extern migratiesaldo	6 741	17 588	20 745	15 347	7 712	8 533	10 864	11 698
Vlaams Gewest								
- Gemiddeld aantal kinderen per vrouw	1,56	1,73	1,78	1,72	1,70	1,69	1,70	1,71
- Levensverwachting bij de geboorte - Mannen	76,01	78,08	78,58	80,24	81,73	83,12	84,44	85,66
- Levensverwachting bij de geboorte - Vrouwen	81,94	83,32	84,22	85,82	87,30	88,67	89,93	91,11
- Geboorten	61 877	65 655	68 335	68 460	65 260	66 700	66 940	66 225
- Sterfgevallen	57 502	56 179	59 718	64 480	67 576	74 301	79 660	78 270
- Intern migratiesaldo	2 211	6 377	7 210	7 238	7 505	7 280	7 462	7 875
- Extern migratiesaldo	5 840	21 546	23 805	16 097	7 169	8 123	11 013	12 213
Waals Gewest								
- Gemiddeld aantal kinderen per vrouw	1,77	1,84	1,84	1,79	1,78	1,78	1,79	1,79
- Levensverwachting bij de geboorte - Mannen	73,41	75,09	76,70	78,59	80,25	81,83	83,28	84,66
- Levensverwachting bij de geboorte - Vrouwen	80,54	81,64	83,30	85,02	86,63	88,09	89,45	90,71
- Geboorten	39 380	39 513	40 235	41 618	41 307	42 403	43 297	43 655
- Sterfgevallen	37 188	35 863	35 497	36 228	37 416	42 030	44 990	45 174
- Intern migratiesaldo	3 650	7 080	8 514	9 143	9 317	9 280	9 428	9 550
- Extern migratiesaldo	1 151	10 402	11 441	7 675	2 526	2 817	4 299	4 796

Bron: Bevolkingsvooruitzichten 2007-2060, FPB - AD SEI.

Bevolking, leeftijdsstructuur en afhankelijkheidscoëfficiënten der ouderen – Rijk en gewesten

	2000	2007	2010	2020	2030	2040	2050	2060
Rijk	10 239 085	10 584 534	10 807 396	11 538 332	11 982 074	12 227 315	12 439 135	12 662 761
- 0 tot 14 jaar	1 804 785	1 797 729	1 825 822	1 980 774	1 980 334	1 938 956	1 969 146	1 996 643
- 15 tot 64 jaar	6 719 207	6 976 743	7 125 315	7 337 392	7 287 311	7 234 350	7 275 829	7 339 913
- 65 jaar en ouder	1 715 093	1 810 062	1 856 259	2 220 166	2 714 429	3 054 009	3 194 160	3 326 205
- 0 tot 14 jaar, in %	0,18	0,17	0,17	0,17	0,17	0,16	0,16	0,16
- 15 tot 64 jaar, in %	0,66	0,66	0,66	0,64	0,61	0,59	0,58	0,58
- 65 jaar en ouder, in %	0,17	0,17	0,17	0,19	0,23	0,25	0,26	0,26
- Afhankelijkheid der ouderen (65P/15-64)	25,53	25,94	26,05	30,26	37,25	42,22	43,90	45,32
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	959 318	1 031 215	1 072 063	1 200 108	1 255 791	1 264 310	1 289 164	1 327 652
- 0 tot 14 jaar	171 014	191 421	203 898	240 329	247 839	236 461	237 031	245 084
- 15 tot 64 jaar	627 396	687 016	715 291	791 882	812 028	803 821	806 999	820 272
- 65 jaar en ouder	160 908	152 778	152 874	167 897	195 924	224 028	245 134	262 296
- 0 tot 14 jaar, in %	0,18	0,19	0,19	0,20	0,20	0,19	0,18	0,18
- 15 tot 64 jaar, in %	0,65	0,67	0,67	0,66	0,65	0,64	0,63	0,62
- 65 jaar en ouder, in %	0,17	0,15	0,14	0,14	0,16	0,18	0,19	0,20
- Afhankelijkheid der ouderen (65P/15-64)	25,65	22,24	21,37	21,20	24,13	27,87	30,38	31,98
Vlaams Gewest	5 940 251	6 117 440	6 230 774	6 586 713	6 784 502	6 881 947	6 947 915	7 010 539
- 0 tot 14 jaar	1 012 767	993 807	1 002 375	1 078 856	1 063 603	1 034 349	1 048 015	1 053 244
- 15 tot 64 jaar	3 933 668	4 034 326	4 098 574	4 159 362	4 072 354	4 011 006	4 003 145	4 013 748
- 65 jaar en ouder	993 816	1 089 307	1 129 825	1 348 495	1 648 545	1 836 592	1 896 755	1 943 547
- 0 tot 14 jaar, in %	0,17	0,16	0,16	0,16	0,16	0,15	0,15	0,15
- 15 tot 64 jaar, in %	0,66	0,66	0,66	0,63	0,60	0,58	0,58	0,57
- 65 jaar en ouder, in %	0,17	0,18	0,18	0,20	0,24	0,27	0,27	0,28
- Afhankelijkheid der ouderen (65P/15-64)	25,26	27,00	27,57	32,42	40,48	45,79	47,38	48,42
Waals Gewest	3 339 516	3 435 879	3 504 559	3 751 511	3 941 781	4 081 058	4 202 056	4 324 570
- 0 tot 14 jaar	621 004	612 501	619 549	661 589	668 892	668 146	684 100	698 315
- 15 tot 64 jaar	2 158 143	2 255 401	2 311 450	2 386 148	2 402 929	2 419 523	2 465 685	2 505 893
- 65 jaar en ouder	560 369	567 977	573 560	703 774	869 960	993 389	1 052 271	1 120 362
- 0 tot 14 jaar, in %	0,19	0,18	0,18	0,18	0,17	0,16	0,16	0,16
- 15 tot 64 jaar, in %	0,65	0,66	0,66	0,64	0,61	0,59	0,59	0,58
- 65 jaar en ouder, in %	0,17	0,17	0,16	0,19	0,22	0,24	0,25	0,26
- Afhankelijkheid der ouderen (65P/15-64)	25,97	25,18	24,81	29,49	36,20	41,06	42,68	44,71

Bron: Bevolkingsvooruitzichten 2007-2060, FPB - AD SEI.